

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

339.854

Szerző:

Cím: *A tisztviselők létharca*

Hely

Idő

"1919"

Személy

Forrás:

Az Ujság

Helyszám

350.8 / 1919

Bp.
(Hely)

1919. X. 31
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

A tisztviselők létharca.

(Hivatalos adatok, tervek a köz- és magántisztviselők és tisztviselőnők helyzetének javítására.)

— Az Ujság tudósítójától. —

Az Ujság munkatársai napok óta gyűjtik az adatokat, hogy feleletet kapjunk arra az égető kérdésre: hogyan lehetne segíteni a tisztviselőtábor nyomoruságos helyzetén? Munkatársaink sorra járták az illetékes fórumokat s megszólaltatták azokat, a kik felőlös helyről szólhatnak hozzá a probléma megoldásához. Adatainkat sorozatos cikkekben fogjuk közölni.

Már itt meg kell állapítanunk, hogy a közel jövőben alig van remény a helyzet javulására. A tisztviselői nyomor, a diplomás koldusság még sokáig könyörtelen kísérője lesz mindazoknak, a kik fejmunkával szolgálják az országot, akár a köz-, akár a magántisztviselői pályán. Az ország gazdasági ereje szörnyen leromlott s ezen a krízisen csak a nyomoruság további czipelésével vergődhetnek keresztül a fejmunkások százezrei. Ez a tényállás, ezzel számolni kell. De ugyanakkor vállvetett munkával kell hozzáfogni a mentéshez. A magyar államnak elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy elbirja azt a terhet, a mely most a tisztviselők tizezreinek vállára nehezedik.

Egyelőre zavaros a helyzet. A régi tisztviselőegyesületek felbomlottak és még nem támadtak fel. Nincs alkalmas fórum, a hol a panasz hangjai tettekké váljanak, a hol maguk a tisztviselők is teljes erkölcsi súlylyal terveket kovácsoljanak a kibontakozásra. Itt-ott már megkezdődött a szervezkedés, maholnap az egész vonalon sorompóba lép a tisztviselőtábor s akkor talán az állam is tesz egy lépést előre fuldokló munkásai megmentésére.

A hány tisztviselő-kategória belső életébe

bepillantottunk, mindenütt sötét színekre bukantunk: nyomorra, szenvedésre. Munkanélküliség tombol mindenütt s a kinek keresete van, az sem tud megélni filléreiből. A termelés és fogyasztás között felbillent a mérleg s ennek átkát elsősorban a tisztviselők érzik. Az állam kötelessége, hogy ezen a holtponton az ország minden lakosa átvergődjék, elsősorban a tisztviselő-kategória.

Számolni kell a helyzettel. Nem tudjuk még, mennyi marad meg a hazai földből, de azt már tudtunkra adták a sorsunkat intéző hatalmak, hogy nem marad meg mind magyar rögnek, a mi a Kárpátoktól az Adriáig terjedt ezer éven át. A közalkalmazottak egy része feleslegessé válik. Ezeknek más életpályákon kell elhelyezkedniök. S az új generáció is jól teszi, ha kétszer is meggondolja magát, mielőtt tisztviselői pályára lép. A kényszernyugalomra kárhozott tisztviselő-energiák más módon való felhasználása, az új nemzedéknek életpályákra irányítása sürgős állami feladat.

Ma, sajnos, alig történik valami, a mi tisztviselőmentésnek volna mondható. Cikkeink azért íródtak, hogy gondolatok szülessenek, a gondolatok tettekké váljanak a tisztviselők javára.

(A közalkalmazottak.)

A közalkalmazottak sorsa mindig cifra-nyomoruság volt, akár a katonatiszteké. Fizetésük soha, még a legolcsóbb békeévekben sem volt elég arra, hogy tejesen gond nélkül, csupán hivataluknak és családjuknak élhettek volna. A kisebb fizetésű állami tisztviselők leg-az első három esztendőben évi 8400 korona a többie még békében is igen szűkösen élt, a há-

borus s még inkább a háboru utáni drágaság beköszöntével pedig a sző szoros értelmében koplalt és nyomorgott. A háborus segély, drágasági és családi pótlék éppen csak arra elég, hogy vegetálni tudjanak. Hiszen egy államtitkár fizetése ma a különböző pótlékokkal együtt is mindössze 2166 korona 66 fillér havonként, lakbér nélkül, a mennyit egy közepes ügynök is könnyen megkeres. Már pedig milyen kevés enerből lesz államtitkár a hivatalnoki pályán, mikor az 1616 kor. 66 fillér havifizetéssel járó elsőosztályu miniszteri osztálytanácsosságra is oly soká kell várni! Az alábbiakban közöljük az egyes fizetési osztályok mai illetményeit, lakbér és esetleges mellékjárandóságok nélkül. de a háborus és drágasági segélyvel, továbbá a két családtag után járó családi pótlékkal együtt.

Állami tisztviselők fizetése lakbér és esetleges mellékjárandóság nélkül.

Fizetési osztály	Fokozat	Egész évre		Egy hónapra		Fizetési osztály	Fokozat	Egész évre		Egy hónapra	
		korona						korona			
I.	—	41.600	3.466	66	VIII.	1.	14.500	1.208	33		
	—	29.200	2.433	33		2.	13.000	1.083	33		
III.	—	26.000	2.166	66	IX.	3.	12.500	1.041	66		
	—	24.000	2.000	—		1.	11.900	991	66		
V.	1.	22.000	1.833	33	X.	2.	11.500	958	33		
	2.	20.000	1.666	66		3.	11.000	916	66		
VI.	1.	19.400	1.616	66	XI.	1.	10.700	891	66		
	2.	17.200	1.433	33		2.	10.400	866	66		
VII.	3.	16.000	1.333	33	—	3.	10.100	841	66		
	1.	15.400	1.283	33		1.	9.800	816	66		
—	2.	14.700	1.225	—	—	2.	9.500	791	66		
	3.	14.000	1.166	66		3.	9.200	766	66		

Az állami altisztek fizetése háborus és drágasági segélyvel, továbbá családi pótlékkal együtt szintén csak nyomoruságos megélhetést biztosít. A műszaki altiszt összes járandósága az első három esztendőben évi 8400 korona a többie még békében is igen szűkösen élt, a há-

Jér. Ez az összeg három esztendőnkint évi 300 koronával emelkedik, míg a tizenhatodik évben el nem éri a 9900 koronát. Ennél többet műszaki altiszt — legalább a ma érvényben levő rendelkezések szerint — nem kaphat.

A *kezelő altiszt* összilletménye az első három esztendőben évi 8000 korona, mely háromévenkénti négy-, illetve háromszáz koronákkal 9800 koronáig emelkedhetik.

A *többi altiszt* évi 7200 koronával kezdi meg működését s javadalmazása a huszonötödik szolgálati évig háromévenként 200, azontul pedig 160 koronával emelkedik, 9000 koronánál többet azonban még akkor sem kaphat, ha hatvan esztendeig szolgál.

A mint látható, az állam nem bánik túlságosan bőkezűen az alkalmazottjaival s *egyelőre még csak kildatás sincs rá, hogy helyzetükön javíthasson.* A békeszerződés megkötéséig semmit, de semmit sem tehetnek a nélkül, hogy esetleg túlságos terhet ne raknának az országra. Az egész állami apparátus *kétszázharmincznyolekezer ember* a katonaság és tisztikar nélkül s ennek legnagyobb részét a megmaradó Magyarországon kell elhelyezni. Eppen ezért *szíves és sdtusrendezésről csakis a békekötés után lehet majd szó. Az előléptetések is szünetelnek. Még azokat sem osztják be magasabb fteletési fokozatba, a kik az előirt időt az alacsonyabbban eltöltötték.* Kínlódvá, nyomorogva kell átélniök a közalkalmazottaknak ezeket a nehéz időket s egyelőre csak a jobb jövőben bizakodhatnak.

Eddig tódultak az emberek a hivatalnok pályára. Ezután minden szülő jól teszi, ha lebeszéli gyermekét arról, hogy közszolgálatba lépjen.

(A magántisztviselők.)

Eljártunk a *Magántisztviselők Szövetségébe*, a hol az alábbi hivatalos adatokat kaptuk: A szövetség tagjainak létszáma körülbelül

30.000. Az állásnélküliek száma napról-napra emelkedik. Pontos adatok ma még nem állnak a szövetség rendelkezésére, miután az állásnélküliek összeírása folyamatban van. De már eddig is *8—10.000 a bejelentett munkanélküli tisztviselők száma.* A tisztviselői munkanélküliségnek a mai gazdasági helyzeten kívül egyik főoka, hogy a mai kormány szeptember 10-én visszahozta az 1875. és 1884. évi törvényeket. Főleg a rendeletben külön felállított 8. pont a sérelmes, mely a munkáltatónak jogot ad arra, hogy mindenkit *minden felmondás nélkül* az utczára tegyen, a kiről föltételezhető, hogy „kommunista“ volt. Ártatlan, becsületben megőszült tisztviselők ezrei kerültek ily módon az utczára. Ennek végzetes kihatásai lehetnek. *Egy igazolóbizottság felállítása szükséges* s ez a bizottság legyen hivatva eldönteni, ki volt kommunista.

Az igazolóbizottság tisztviselőkből és munkáltató szervezetek képviselőiből alakulna meg s e fórum előtt igazolná magát minden perbe fogott férfi- és nőtisztviselő. Csak az így összeállított bizottság tudja igazán igazságot tenni. Visszamenőleg megvizsgálna minden adatot, s a ki bünösnek találhatnák a kommunizmus

szörnyüéseiben, arra kimélet nélkül ráolvasnák az igazságot. De ugyanakkor rehabilitálnák mindazokat, a kik a boszu áldozatai, s így alkalmat adnának nekik, hogy minél nagyobb százalékban kerüljenek vissza munkaasztalukhoz. Mert az igazán embertelenség, a mit egyes vállalatok elkövettek. Hivatkozva a visszaállított két törvényre, noha gazdasági erejük birta volna, egyszerűen elbocsátották tisztviselőiket, csak azért, mert szabadulni akartak tőlük. Jogcím természetesen bőségesen akadt, egyszerű besugás elég volt ahhoz, hogy 28—30 évet szolgált becsületes tisztviselők máról-holnapra kenyer nélkül maradjanak.

(Folytatjuk.)